EVROPSKÝ PARLAMENT 2009 - 2014

Dokument ze zasedání

17. 2. 2011 B7-0156/2011

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení Rady a Komise

v souladu s čl. 110 odst. 2 jednacího řádu

o zprávě o pokroku Turecka za rok 2010

Ria Oomen-Ruijten
za Výbor pro zahraniční věci

B7-0156/2011

Usnesení Evropského parlamentu o zprávě o pokroku Turecka za rok 2010

Evropský parlament,

– s ohledem na zprávu Komise o pokroku Turecka za rok 2010 (SEK(2010)1327),

– s ohledem na svá předchozí usnesení ze dne 27. září 2006 o pokroku Turecka na cestě k přistoupení[1], ze dne 24. října 2007 o vztazích mezi EU a Tureckem[2], ze dne 21. května 2008 o zprávě o pokroku Turecka za rok 2007[3], ze dne 12. března 2009 o zprávě o pokroku Turecka za rok 2008[4] a ze dne 10. února 2010 o zprávě o pokroku Turecka za rok 2009[5],

– s ohledem na své usnesení ze dne 21. září 2010 o obchodních a hospodářských vztazích s Tureckem,

– s ohledem na rámec pro jednání s Tureckem ze dne 3. října 2005,

– s ohledem na rozhodnutí Rady 2008/157/ES ze dne 18. února 2008 o zásadách, prioritách a podmínkách přístupového partnerství s Tureckou republikou[6] („přístupové partnerství“) a na předchozí rozhodnutí Rady o přístupovém partnerství z let 2001, 2003 a 2006,

– s ohledem na závěry Rady ze dne 14. prosince 2010,

– s ohledem na čl. 110 odst. 2 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že poté, co Rada schválila rámec pro jednání, byla dne 3. října 2005 zahájena přístupová jednání s Tureckem, a vzhledem k tomu, že zahájení těchto jednání bylo výchozím bodem dlouhodobého procesu s otevřeným koncem,

B. vzhledem k tomu, že se Turecko zavázalo k reformám, dobrým sousedským vztahům a postupnému sbližování s EU, a vzhledem k tomu, že toto úsilí by mělo být samotným Tureckem vnímáno jako příležitost k tomu, aby prošlo modernizací,

C. vzhledem k tomu, že v souladu se závěry Evropské rady přijatými na zasedání v prosinci 2006 závisí přistoupení k EU i nadále na důsledném splnění všech kodaňských kritérií a na integrační kapacitě EU, která je společenstvím, jež se opírá o sdílené hodnoty,

D. vzhledem k tomu, že Komise dospěla k závěru, že v roce 2010 Turecko pokročilo s politickými reformami, avšak že nedostatečný dialog a malá ochota ke kompromisům

[1] Úř. věst. C 306 E, 15.12.2006, s. 284.
[2] Úř. věst. C 263 E, 16.10.2008, s. 452.
[3] Úř. věst. C 279 E, 19.11.2009, s. 57.
[4] Úř. věst. C 87 E, 1.4.2010, s. 139.
[5] Přijaté texty, P7_TA(2010)0025.
[6] Úř. věst. L 51, 26.2.2008, s. 4.

mezi hlavními politickými stranami má negativní dopad na vztahy mezi klíčovými politickými institucemi a zpomaluje práci na politických reformách,

E. vzhledem k tomu, že Turecko již pátým rokem stále neuplatňuje ustanovení dohody o přidružení mezi EU a Tureckem a dodatkového protokolu k této dohodě,

1. oceňuje podporu další demokratizace Turecka ze strany tureckých občanů a občanské společnosti i jejich odhodlání vytvořit otevřenou a pluralistickou společnost;

2. sleduje pomalé tempo reforem v Turecku a připomíná, že se turecká vláda zavázala k provedení komplexních reforem, a to jak s cílem splnit kodaňská kritéria, tak v zájmu vlastní modernizace; vyzývá vládu, aby zvýšila své úsilí v tomto směru;

3. vyjadřuje znepokojení nad přetrvávajícími konflikty mezi politickými stranami a nad malou ochotou vlády a opozice usilovat o dosažení konsensu na klíčových reformách; naléhavě vyzývá všechny politické činitele, vládu a opozici, aby se společně zasadili o posílení politické plurality ve státních institucích a o podporu modernizace a demokratizace státu a společnosti; vyzývá všechny opoziční síly, aby se konstruktivně zapojily do reformního procesu;

4. poukazuje na klíčovou úlohu systému kontrol a vyváženosti při řízení moderního demokratického státu, jenž musí být založen na zásadě oddělení pravomocí a rovnováhy výkonné, zákonodárné a soudní moci, na dodržování lidských práv a základních svobod, zejména svobody projevu a svobody tisku, a na participativní politické kultuře, která bude skutečně odrážet pluralitu demokratické společnosti;

5. zdůrazňuje úlohu Velkého národního shromáždění Turecka coby instituce, která by měla zásadním způsobem přispívat k posilování systému kontrol a k vyváženosti a na základě součinnosti všech politických stran aktivně a konstruktivně podporovat modernizační reformy a zároveň zajišťovat demokratickou kontrolu vládní politiky;

6. vítá přijetí ústavních změn, které představují krok správným směrem, a naléhavě žádá jejich řádné provádění v plném souladu s normami zakotvenými v Evropské úmluvě o lidských právech a judikatuře Evropského soudu pro lidská práva; současně však zdůrazňuje, že je nezbytně nutné provést celkovou ústavní reformu, aby se Turecko stalo skutečně pluralistickou demokracií, jejímž jádrem je ochrana lidských práv a základních svobod; vítá deklarovanou ochotu vlády i opozice tuto reformu uskutečnit a vyzývá vládu, aby zajistila, že budou do celého ústavního procesu úzce zapojeny všechny politické strany i občanská společnost; vyzývá k provedení souboru ústavních změn; doporučuje, aby byla k účasti přizvána i Benátská komise;

7. oceňuje symbolická gesta a projevy dobré vůle vlády i některé konkrétní kroky v oblasti svobody myšlení, svědomí a náboženství i ochrany menšin a kulturních práv; trvá však na tom, že je zapotřebí systematického zlepšování s cílem zajistit, aby byla plně uznávána práva menšin; zejména vybízí vládu, aby dala procesu demokratického otevírání nový impuls, a vyzývá opozici, aby tento proces konstruktivně podporovala a zapojovala se do něj;

Plnění kodaňských kritérií

8. je znepokojen současným stavem v oblasti svobody tisku, vyskytujícími se případy cenzury a rostoucí autocenzurou tureckých sdělovacích prostředků včetně internetu; vyzývá tureckou vládu, aby prosazovala zásady svobody tisku; zdůrazňuje, že nezávislý tisk je klíčovým prvkem demokratické společnosti, a v této souvislosti poukazuje na zásadní úlohu soudnictví při ochraně a posilování svobody tisku, která zaručuje veřejný prostor pro otevřenou debatu a přispívá ke správnému fungování systému kontrol a k vyváženosti; zdůrazňuje, že je třeba přijmout nový zákon o sdělovacích prostředcích, který se bude zabývat mimo jiné otázkami nezávislosti, vlastnictví a správní kontroly;

9. vítá nové právní předpisy o rozhlasu a televizi, která stanoví některá pozitivní opatření, jako je zvýšení horní hranice vlastnického podílu zahraničních subjektů v tureckých mediálních společnostech (z 25 % na 50 %), vyjadřuje však obavu ze skutečnosti, že vysílání lze zastavit z důvodů národní bezpečnosti bez soudního příkazu nebo rozhodnutí soudce; se znepokojením sleduje praxi, kdy jsou trestně stíháni novináři, kteří zveřejnili důkazy o případech porušování lidských práv a další témata veřejného zájmu, a to zejména na základě článku 285 trestního zákoníku „porušení důvěrnosti vyšetřování trestného činu“ a článku 288 „pokus o ovlivňování soudní moci“; považuje kriminalizaci názorů za klíčovou překážku pro ochranu lidských práv v Turecku a lituje nepřiměřeného omezování svobody projevu, sdružování a shromažďování; naléhavě vyzývá Turecko, aby v tomto ohledu důsledně dodržovalo své mezinárodní závazky v oblasti lidských práv tím, že novelizuje příslušné právní předpisy a vyškolí policisty a úředníky se soudní pravomocí;

10. lituje skutečnosti, že mnoho právních předpisů, jako jsou články 301, 318 a čl. 220 odst. 6 v kombinaci s čl. 314 odst. 2 trestního řádu a čl. 7 odst. 2 protiteroristického zákona, zákon 5816 ze dne 25. července 1951 i prohlášení vlády a kroky státních zástupců i nadále omezují svobodu projevu; znovu opakuje své předchozí výzvy, aby vláda dokončila revizi právního rámce v oblasti svobody projevu a neprodleně jej uvedla v soulad s EÚLP a judikaturou Evropského soudu pro lidská práva; v této souvislosti znovu opakuje, že je nutné, aby turecká vláda vydala státním zástupcům jasné pokyny ohledně zákonů, které jsou často uplatňovány za účelem omezování svobody projevu; je znepokojen opakovaným a nepřiměřeným blokováním internetových stránek a žádá vládu, aby vypracovala novelu k zákonu o internetu (č. 5651) s cílem zajistit, aby již neomezoval svobodu projevu a právo občanů na přístup k informacím;

11. vyzývá vládu, aby prosazovala právo na svobodu shromažďování a svobodu sdružování, které jsou zakotveny v článcích 33 a 34 turecké ústavy; v této souvislosti vyjadřuje politování nad násilným vpádem policie na studentské demonstrace na Ankarské univerzitě v prosinci 2010 a tento akt odsuzuje;

12. uznává, že otázka práv tureckých Romů se v současnosti těší značné pozornosti a politicky se jí zabývají jak vládní, tak opoziční strany; doporučuje pečlivé sledování a vyhodnocování provádění vládního programu pro bytovou problematiku Romů, zejména pokud jde o udržitelnost a metodiku tohoto programu; vybízí vládu, aby se zasazovala o aktivní začleňování romských komunit do všech integračních procesů v zemi, jež se týkají romské populace, a aby se zástupci těchto komunit vedla důvěryhodné konzultace;

13. oceňuje pokrok reformy soudnictví a znovu opakuje, že je přesvědčen, že nezávislost a nestrannost soudů jsou jedním z klíčových předpokladů fungování pluralistické demokratické společnosti; je znepokojen skutečností, že se soudní postupy v Turecku dosud nezlepšily natolik, aby bylo zajištěno právo na spravedlivé a včasné soudní řízení; žádá vládu, aby uskutečňovala ústavní změny přijaté v této oblasti a v souladu s evropskými normami při tom důsledně dodržovala oddělení pravomocí mezi výkonnou a soudní mocí a nezávislost a nestrannost soudů;

14. je však znepokojen interpretací trestního řádu ze strany tureckého nejvyššího soudu, který prodloužil délku trvání vyšetřovací vazby až na 10 let, čímž jasně porušil příslušné evropské normy; vyzývá Velké národní shromáždění Turecka, aby zmíněný zákon novelizovalo v souladu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva; zároveň připomíná, že Turecko je povinno důsledně dodržovat své závazky podle článku 6 EÚLP týkající se spravedlivého soudního řízení v přiměřené lhůtě, především tak, že ve svém právním systému vytvoří odvolací soudy a zároveň posílí postavení nejvyšších soudů;

15. vítá rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ve věci *Dink vs. Turecko* ze dne 14. září 2010; vyzývá proto turecké orgány, aby v plném rozsahu přijaly důsledky tohoto rozhodnutí a zavedly přiměřená opatření na ochranu uplatňování svobody projevu; je znepokojen tím, že turecké státní orgány zvyšují umělé překážky ve snaze zabránit odhalení skutečných strůjců vraždy arménského novináře Hranta Dinka;

16. vítá skutečnost, že přijaté ústavní změny konečně vytváří základ pro zřízení instituce veřejného ochránce práv, a naléhavě vyzývá vládu k vypracování a parlament ke schválení příslušného zákona stanovujícího demokratický postup pro jmenování, který umožní, aby byla do této nové funkce jmenována všeobecně respektovaná osobnost; vítá návrh na zřízení národní instituce pro lidská práva a žádá turecké národní shromáždění, aby konzultovalo s občanskou společností a poskytlo dostatečné záruky nezávislosti tohoto nového orgánu v souladu s „pařížskými zásadami“;

17. oceňuje pokrok dosažený ve vztazích mezi civilním obyvatelstvem a armádou, zejména posílení civilního dohledu prostřednictvím omezení pravomoci vojenských soudů, umožnění soudního přezkumu rozhodnutí nejvyšší vojenské rady a opatření podniknutých k tomu, aby byli vysoce postavení důstojníci souzeni civilními soudy; konstatuje, že k zajištění plného civilního dohledu je třeba v tomto vývoji dále pokračovat, a vyzývá turecký parlament, aby se stal aktivním při zajišťování parlamentního dohledu nad bezpečnostními jednotkami, včetně důsledné kontroly rozpočtu na obranu;

18. zdůrazňuje skutečnost, že vyšetřování případů údajně plánovaných státních převratů, např. případů „ERGENEKON“ a „SLEDGEHAMMER“, musí dokázat sílu a řádné, nezávislé a transparentní fungování tureckých demokratických institucí a soudního systému; je znepokojen neúměrně dlouhým zadržováním podezřelých osob ve vyšetřovací vazbě a zdůrazňuje, že všem podezřelým musí být poskytnuty účinné soudní záruky;

19. vyjadřuje politování nad tím, že novelizace ustanovení o zákazu politických stran navržená v rámci nedávné ústavní reformy nezískala ve Velkém národním shromáždění Turecka potřebnou většinu hlasů, a naléhavě žádá všechny politické strany, aby příslušné právní předpisy uvedly v soulad se stanoviskem Benátské komise;

20. opakuje svou žádost vyjádřenou v předchozích usneseních, aby byla provedena reforma volebního systému tím, že se sníží hranice 10 %, čímž se posílí pluralita stran, která bude lépe odrážet rozmanitost turecké společnosti; lituje zejména skutečnosti, že v roce 2010 nebyla v této oblasti provedena žádná reforma; vyzývá k souhrnnému přezkumu pravidel pro financování stran a výdaje na volby s cílem posílit vnitřní demokracii stran a podpořit otevřenější politický systém; vybízí politické strany, aby posílily svou vnitřní demokracii a zvýšily odpovědnost volených zástupců vůči jejich voličům;

21. vyjadřuje politování nad tím, že dosud nebylo dosaženo žádného pokroku, pokud jde o omezení imunity poslanců parlamentu v případě korupčního jednání, a že současně existují pochybnosti o zajištění přiměřené ochrany pro vyjadřování pokojných názorů v parlamentu; vyzývá proto vládu a parlament, aby se dohodly na odpovídající reformě systému parlamentní imunity;

22. bere na vědomí, že Turecko v současné době předsedá Výboru ministrů Rady Evropy, a vybízí jej, aby prokázalo své odhodlání ctít hodnoty Rady Evropy tím, že podepíše a ratifikuje Rámcovou úmluvu o ochraně národnostních menšin a ratifikuje všechny dodatkové protokoly k Evropské úmluvě o lidských právech;

23. je zklamán, že Turecko dosud neratifikovalo Opční protokol k Úmluvě OSN proti mučení, přičemž tato situace trvá již od roku 2005, a naléhá na turecký parlament, aby jej bez dalších prodlev ratifikoval;

24. podporuje probíhající dialog mezi vládou a náboženskými společenstvími, včetně alavitské, řecké, arménské i aramejské komunity a ostatních křesťanských komunit; vyjadřuje však zklamání nad tím, že bylo dosaženo pouze skromného pokroku, pokud jde o právní rámec pro fungování těchto společenství, zejména možnost získat právní subjektivitu, otvírat a provozovat budovy pro bohoslužby, vzdělávat duchovní a řešit majetkové problémy, které neupravuje zákon o nadacích; vyzývá k efektivnímu a trvalému úsilí při provádění zákona o nadacích, přičemž odkazuje na časté prodlevy a procedurální problémy – zákon o nadacích musí výše uvedeným náboženským společenstvím umožnit, aby fungovaly bez zbytečných omezení v souladu s EÚLP a judikaturou Evropského soudu pro lidská práva; naléhavě vyzývá vládu, aby dále zvyšovala podporu svobody svědomí a náboženské plurality v turecké společnosti;

25. vyzývá proto vládu, aby se těmito otázkami systematicky zabývala tím, že novelizuje právní předpisy a zajistí jejich řádné provádění na všech úrovních správy, včetně obcí; poukazuje v této souvislosti na doporučení přijatá Benátskou komisí na jaře 2010, jež se týkala právní subjektivity náboženských společenství a církevního titulu „ekumenický“ v pravoslavném patriarchátu; vítá nedávné rozhodnutí „shromáždění nadací“ o postoupení řeckého chlapeckého sirotčince na ostrově Büyükada ekumenickému patriarchátu v souladu s rozhodnutím Evropského soudu pro lidská práva a udělení tureckého občanství několika řeckým ortodoxním kněžím za účelem usnadnění činnosti patriarchátu a Svatého synodu; vítá náboženský obřad v muzeu kláštera Sümela ve městě Trabzon a obřad v kostele na ostrově Akdamar ve Vanské provincii; lituje rozhodnutí tureckého nejvyššího soudu v neprospěch kláštera Mor Gabriel ve sporu o pozemky s obcemi a tureckým ministerstvem financí; znovu opakuje své očekávání, že prohlášení vlády, že opětovně otevře řecký pravoslavný seminář Halki, bude brzy následováno činy

a opatřeními, která umožní nerušené vzdělávání kněží křesťanských komunit; naléhavě vyzývá vládu, aby věnovala zvláštní pozornost učebním pomůckám ve školách, které by měly odrážet náboženskou pluralitu turecké společnosti, a také tomu, že jsou zapotřebí nezaujaté studijní materiály;

26. důrazně odsuzuje přetrvávající teroristickou činnost Kurdské strany pracujících, která je uvedena na seznamu teroristických organizací vypracovaném EU, a jiných teroristických skupin na tureckém území; vybízí Turecko, EU a její členské státy, aby v úzké koordinaci s protiteroristickým koordinátorem a Europolem a za přísného dodržování mezinárodních právních předpisů v oblasti lidských práv posílily spolupráci v boji proti terorismu;

27. vyzývá vládu, aby v rámci procesu demokratického otevírání obnovila své úsilí a komplexně se zabývala kurdskou otázkou s cílem dosáhnout mírového řešení zejména tím, že zajistí konsistentní výklad zákonů, které povolují používání kurdštiny v politickém a veřejném životě a ve školách, novelizuje protiteroristické právní předpisy s cílem zabránit jejich zneužívání nebo příliš širokému výkladu, zaručí právo na svobodu projevu, sdružování a shromažďování, bude účinně řešit problémy osob vysídlených z jejich domovských regionů např. v důsledku dlouhodobého konfliktu a bude dále zlepšovat socioekonomickou situaci na jihovýchodě země; v této souvislosti vyjadřuje znepokojení nad probíhajícími soudními řízeními v Diyarbakiru se 151 politickými aktivisty – včetně osmi zvolených místních starostů ve službě – která představují vměšování do legální politické činnosti;

28. vítá posílení právního rámce, který prostřednictvím ústavního balíčku zaručuje práva žen a rovnost žen a mužů; je znepokojen klesajícím poměrem pracujících žen, a to i mezi vysoce vzdělanými ženami; naléhavě vyzývá vládu, podnikatelský sektor a občanskou společnost, aby přijaly komplexní opatření zaměřená na odstraňování analfabetismu žen, aktivní podporu přístupu dívek ke středoškolskému vzdělávání či zajištění zařízení péče o děti – aby tak řešily chudobu žen a zvýšily jejich sociální začlenění a zapojení do trhu práce; dále vybízí k zavedení systému vyhrazených kvót s cílem zajistit významnou účast žen na všech úrovních v podnikové a veřejné sféře a v politice; vyzývá zejména politické strany, aby využily příležitosti posílit aktivní zapojení žen do politiky, kterou skýtají nadcházející volby;

29. vyjadřuje hluboké znepokojení nad rostoucím počtem tzv. vražd ze cti, trvale vysokou mírou domácího násilí i nucenými sňatky; naléhavě vyzývá vládu, aby na všech úrovních posílila své úsilí v oblasti prevence, zejména tím, že bude prosazovat zákon č. 4320 o ochraně rodiny a kontrolovat jeho uplatňování, uloží obcím nad 50 000 obyvatel povinnost zajistit dostatečný počet ubytovacích zařízení pro ohrožené ženy a nezletilé, bude účinně kontrolovat plné dodržování této povinnosti a zavede systém následné pomoci ženám a nezletilým po opuštění těchto zařízení s cílem poskytnout jim potřebnou psychologickou i právní pomoc a zdravotní péči a usnadnit jim znovuzačlenění do společnosti; vyzývá vládu, aby zavedla odpovídající a účinný dohled nad tím, zda obce tuto povinnost plní; naléhavě vyzývá soudy, aby zajistily, že násilí na ženách a nezletilých i na těch, kteří bojují proti trestným činům „ze cti“, bude důsledně a náležitě trestáno;

30. naléhavě žádá vládu o zajištění toho, aby právní předpisy zaručovaly rovnost bez ohledu na pohlaví, pohlavní identitu, rasový či etnický původ, náboženství či víru, zdravotní

postižení, věk či sexuální orientaci a aby tato rovnost byla účinně prosazována; vyjadřuje politování nad nedávnými soudními případy vedenými proti sdružením LGBT, vítá však skutečnost, že soudy tyto případy zamítly; konstatuje však, že je třeba podnikat další kroky zaměřené proti homofobii a diskriminaci na základě sexuální orientace; žádá tureckou vládu, aby tureckým ozbrojeným silám nařídila, aby ustoupily od klasifikace homosexuality jakožto „psychosexuálního“ onemocnění;

31. domnívá se, že by Turecko mělo v souladu se svými povinnostmi vyplývajícími z mezinárodního práva přijmout právní předpisy, které jako alternativu k vojenské službě zavedou civilní či sociální službu, která nebude z hlediska své délky nevýhodná a jejíž výběr bude založen na svobodné volbě; žádá vládu, aby zajistila důsledné dodržování rozsudku Evropského soudu pro lidská práva ve věci *Ülke vs. Turecko* a pozměnila právní předpisy tak, aby ukončila další stíhání osob, které odmítají plnit vojenskou službu z důvodu svědomí; žádá vládu, aby prošetřila obvinění vznesená v souvislosti se špatným zacházením s osobami, které odmítají plnit vojenskou službu z důvodu svědomí, drženými ve vojenské vazbě a aby přijala opatření, jež zabrání opakování takových případů špatného zacházení v budoucnosti;

32. zdůrazňuje, že je důležité zajišťovat účinnou ochranu obhájců lidských práv; vyjadřuje znepokojení nad pokračujícími soudními procesy vedenými proti obhájcům lidských práv a nad jejich pokračujícím stíháním a upozorňuje především na soudní řízení s Pinar Selekovou, jež navzdory dvěma osvobozujícím rozsudkům trvalo dvanáct let; vyzývá Komisi, aby její případ podrobně sledovala, stejně jako všechny podobné případy, a aby se těchto soudních řízení pravidelně zúčastňovala;

33. naléhavě žádá velké politické strany, aby nalezly řešení zákazu nošení šátků na univerzitách, a reagovaly tak na polarizaci turecké společnosti, kterou tato otázka vyvolala; naléhavě žádá, aby toto řešení bylo založeno na respektování svobodné volby žen;

34. důrazně opakuje svou výzvu turecké vládě – vzhledem k tomu, že v návaznosti na usnesení Parlamentního shromáždění Rady Evropy č. 1625 nedošlo k žádnému posunu – aby uplatňovala politiky, které zachovají dvojí kulturní charakter tureckých ostrovů Gökçeada (Imbros) a Bozcaada (Tenedos), a zejména aby řešila problémy, kterým čelí příslušníci řecké menšiny, pokud jde o jejich právo na vzdělání a majetková práva;

Posílení sociální soudržnosti a zvýšení prosperity

35. pozitivně hodnotí odolnost turecké ekonomiky vůči světové hospodářské krizi; zdůrazňuje, že toto ekonomické oživení je jedinečnou příležitostí ke zvýšení míry zapojení pracovní síly a zaměstnanosti, neboť oba tyto ukazatele dosahují stěží 50 %, což je stále velmi nízká hodnota, stejně jako příležitostí uvést do pohybu proces postupného sociálního začleňování; poukazuje na sdílenou odpovědnost vlády a sociálních partnerů a vybízí je k prohloubení spolupráce s cílem posílit základy sociálně orientovaného tržního hospodářství;

36. konstatuje, že hospodářství EU a Turecka jsou na sobě závislá, a poukazuje na to, že s postupující integrací Turecka do trhu EU může tato vzájemná provázanost zvýšit prosperitu obou stran;

37. vítá zlepšení, jež přinesla novelizace ústavy v oblasti sociálního dialogu a práv odborových organizací; nicméně trvá na tom, že je navíc třeba upravit právní rámec včetně připravovaných právních předpisů o odborových organizacích tak, aby byl v souladu s normami Mezinárodní organizace práce a EU; vybízí všechny strany Hospodářské a sociální rady, aby upevnily své závazky a prohloubily spolupráci v zájmu dosažení tohoto cíle;

38. znovu opakuje, že je třeba posílit soudržnost mezi jednotlivými tureckými regiony a mezi venkovskými a městskými oblastmi; v této souvislosti zdůrazňuje zvláštní úlohu vzdělání a nutnost řešit přetrvávající výrazné regionální rozdíly v oblasti kvality vzdělávání i počtu žáků a studentů;

39. vyzývá tureckou vládu, aby řádně zvážila udržitelnost a environmentální důsledky nové vodní a energetické infrastruktury, kterou plánuje vybudovat v rámci projektu rozvoje jihovýchodní Anatolie (GAP), jež může zničit životní prostředí a jedinečnou krajinu v mnoha regionech, a zejména dopad, který by tento projekt měl na sousední Irák; zdůrazňuje zejména nutnost zajistit, aby byl návrh zákona o ochraně přírody a biologické rozmanitosti pozměněn tak, aby bylo ochráněno kulturní a archeologické dědictví při plném dodržení evropských norem, a jednoznačně vymezit odpovědnost za ochranu přírody v rámci výkonné moci; vyzývá vládu, aby přijala ambicióznější politický rámec, který se bude opírat o konkrétní akční plány pro boj proti zvyšování emisí uhlíku;

Budování dobrých sousedských vztahů

40. vyzývá tureckou vládu a všechny zúčastněné strany, aby aktivně podporovaly probíhající jednání o kyperské otázce a konkrétně přispěly k dosažení komplexní dohody, a dále vládu vyzývá, aby okamžitým zahájením stahování svých jednotek z Kypru napomohla vytvoření vhodného klimatu pro vyjednávání; důrazně vybízí obě kyperská společenství k intenzivní činnosti, jak je vyzval generální tajemník OSN, aby byl zúročen již dosažený pokrok ve vyjednávání s cílem dosáhnout udržitelného řešení v souladu s příslušnými rezolucemi Rady bezpečnosti OSN, především s rezolucí 550 (1984), a se zásadami, na nichž je založena EU, a to ve prospěch kyperských občanů, EU i Turecka;

41. vybízí Turecko, aby více podporovalo Výbor pro pohřešované osoby na Kypru, zejména usnadněním přístupu do vojenských zón a archívů, a aby v této humanitární záležitosti týkající se pohřešovaných osob přijalo všechna ostatní vhodná opatření, v souladu se závěry Evropského soudu pro lidská práva;

42. vyzývá Turecko a orgány komunity kyperských Turků, aby upustily od jakéhokoliv dalšího osídlování ostrova tureckými občany, jelikož by to vedlo k další změně demografické rovnováhy a oslabilo loajalitu občanů ostrova vůči budoucímu společnému státu založenému na společné minulosti; vyzývá Turecko, aby se v souladu s Ženevskou úmluvou a zásadami mezinárodního práva otázkou osídlování ostrova tureckými občany zabývalo;

43. naléhavě vyzývá Turecko a Arménii, aby bezpodmínečně ratifikovaly protokoly a otevřely hranici, a dále vyzývá Turecko, aby uplatnilo svůj vliv v tomto regionu s cílem posílit opatření zaměřená na budování důvěry;

44. bere na vědomí zvýšené úsilí Turecka i Řecka o zlepšení jejich vzájemných vztahů; vyjadřuje však politování nad tím, že dosud nebyla odvolána hrozba *casus belli*, kterou vyhlásilo Velké národní shromáždění Turecka vůči Řecku; očekává, že turecká vláda ukončí neustálé narušování řeckého vzdušného prostoru a přelety tureckých vojenských letounů nad řeckými ostrovy;

45. zdůrazňuje, že součástí *acquis communautaire* je Úmluva Organizace spojených národů o mořském právu, kterou podepsalo všech 27 členských států EU a všechny ostatní kandidátské země; vyzývá proto tureckou vládu, aby ji bez prodlení podepsala a ratifikovala;

46. oceňuje prohloubení vztahů mezi Tureckem a Irákem, včetně jeho kurdské regionální samosprávy, a vyzdvihuje zejména přínos Turecka pro stabilizaci Iráku; naléhavě vyzývá Turecko, aby společně s iráckou vládou a ostatními sousedy formulovalo opatření proti negativním dopadům plánované výstavby přehrady pro vodní elektrárnu, o níž informovala turecká vláda;

Prohlubování spolupráce mezi EU a Tureckem

47. vyjadřuje politování nad tím, že Turecko dosud neuplatňuje dodatkový protokol k Dohodě o přidružení mezi Tureckem a ES, což stále ovlivňuje proces vyjednávání, a vyzývá proto tureckou vládu, aby jej začala plně uplatňovat;

48. všímá si pokroku, jehož Turecko dosáhlo v kapitole o energetice, a znovu naléhavě vyzývá Radu, aby bez dalších prodlev zahájila jednání o této kapitole; vyzývá tureckou vládu, aby posílila své úsilí v rámci jednání o přistoupení ke Smlouvě o Energetickém společenství; vítá ratifikaci mezivládní dohody o plynovodu Nabucco a podpis memoranda o porozumění pro správu plynovodu ITGI (propojujícího Turecko, Řecko a Itálii), což jsou důležité projekty pro zabezpečení dodávek energie do EU;

49. vítá probíhající jednání o kapitole o bezpečnosti potravin, veterinární a rostlinolékařské politice, která byla zahájena dne 30. června 2010; vybízí Turecko, aby dokončilo nezbytné kroky s cílem uzavřít některé kapitoly, např. kapitolu o podnikání a průmyslové politice a o transevropských sítích;

50. oceňuje, že bylo dosaženo významného pokroku na cestě k uzavření jednání o dohodě o zpětném přebírání osob mezi EU a Tureckem, a vyzývá tureckou vládu, aby zajistila, že do vstupu této dohody v platnost budou plně uplatňovány stávající dvoustranné dohody; podtrhuje význam prohloubení spolupráce mezi EU a Tureckem v oblasti řízení migrace a hraničních kontrol, mimo jiné s ohledem na to, že vysoký podíl nelegálních přistěhovalců přichází na území EU přes Turecko; vítá konzultace tří návrhů zákonů v oblasti azylu se zástupci občanské společnosti a naléhavě žádá vládu, aby tyto zákony bez odkladu předložila parlamentu; zastává názor, že jakmile vstoupí dohoda o zpětném přebírání osob v platnost, měla by dát Rada Komisi mandát k zahájení dialogu o vízech, v jehož rámci by byla věnována zvláštní pozornost podmínkám pro vstup pro podnikatele a studenty, kteří cestují do EU, jakožto důležitý krok pro oblast mobility;

51. všímá si stále aktivnější zahraniční politiky Turecka, která je zaměřena na posílení jeho úlohy v regionu; naléhavě vyzývá místopředsedkyni Komise / vysokou představitelku

Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, aby tento rozměr plně zohlednila a zasadila se ve spolupráci s Tureckem o koordinaci cílů a náležité prosazování zájmů EU; vyzývá tureckou vládu, aby svou zahraniční politiku lépe koordinovala s EU; v zásadě vítá nedávno formulovanou politiku „žádných problémů“ uplatňovanou vůči sousedním zemím Turecka, avšak upozorňuje, že je třeba udržet jednoznačný závazek Turecka, pokud jde o naše společné evropské hodnoty a zájmy; vyzývá místopředsedkyni Komise / vysokou představitelku Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, aby posílila stávající dialog s Tureckem o otázkách zahraniční politiky ve společném zájmu;

52. zdůrazňuje strategický význam černomořské oblasti pro EU; je přesvědčen, že Turecko je důležitým partnerem EU v tomto regionu a vyzývá jej, aby aktivně přispívalo k uplatňování politik a činností EU v černomořské oblasti, včetně případného vypracovávání strategie EU pro Černé moře;

53. naléhá na tureckou vládu, aby plně podporovala úsilí mezinárodního společenství o to, aby Írán nezískal jaderné zbraně, a vyjadřuje politování nad tím, že Turecko hlasovalo proti příslušné rezoluci Rady bezpečnosti OSN; zastává názor, že Turecko by mohlo přispět k demokratizaci a posílení lidských práv v Íránu, přičemž je nutné, aby své úsilí koordinovalo s EU;

54. domnívá se, že Turecko by mělo hrát významnou úlohu při posilování dialogu v rámci mírového procesu na Blízkém východě a při napomáhání stabilizaci situace v Libanonu, a vyzývá jej, aby obnovilo úzké vazby s Izraelem a i nadále plnilo úlohu konstruktivního zprostředkovatele, a zejména aby přispělo k posílení Palestinské samosprávy;

55. oceňuje, že Turecko konstruktivně podporuje úsilí transatlantických partnerů v Afghánistánu a na Balkáně; vyjadřuje však politování nad tím, že výhrady Turecka blokují strategickou spolupráci NATO-EU nad rámec dohod „Berlín plus“;

56. vyzývá tureckou vládu, aby podepsala a předložila ratifikaci statutu Mezinárodního trestního soudu, a posílila tak podíl Turecka na globálním multilaterálním systému a jeho zapojení do něj;

57. bere na vědomí závěry a zlepšení, které navrhuje Komise ve své výroční zprávě z roku 2009 o nástroji předvstupní pomoci (NPP) s cílem upřednostňovat zejména ty cíle a projekty, které jsou v souladu s kritérii pro přistoupení, v souladu s doporučeními zvláštní zprávy Účetního dvora č. 16/2009; zdůrazňuje, že vzhledem k tomu, že se rozvíjí čím dál více projektů, je důležité uplatňování NPP komplexně monitorovat;

58. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, generálnímu tajemníkovi Rady Evropy, předsedovi Evropského soudu pro lidská práva, vládám a parlamentům členských států a vládě a parlamentu Turecké republiky.